



## ДЕРЖАВНА ЕКОЛОГІЧНА ІНСПЕКЦІЯ УКРАЇНИ

прос. Новопечерський, 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел./факс. (044) 521-20-40, тел. 521-20-56

15.09.17 № 6-Б-5687

На №

від

Державна регуляторна служба  
України

вул. Арсенальна, 9/11, м. Київ,  
01011

Про погодження проекту акту  
Кабінету Міністрів України

Державна екологічна інспекція України надсилає на погодження проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів», який розроблено на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виконання Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі», доручення Мінприроди України від 06.03.2017 № 23/1, наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України «Про затвердження Методики розрахунку збитків, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища» від 18.05.1995 № 36, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.05.1995 № 155/691.

З огляду на вказане, просимо погодити проект постанови Кабінету Міністрів України у найкоротший строк.

- Додатки:
- проект постанови на 7 арк. в 1 прим.
  - пояснівальна записка на 3 арк. в 1 прим
  - повідомлення про оприлюднення на 1 арк. в 1 прим.
  - аналіз регуляторного впливу на 4 арк. в 1 прим.

В.о. Голови

І.О. Яковлев

Бабій  
521-20-33

Проект

**КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ**

**ПОСТАНОВА**

від «    » 2017 року №  
Київ

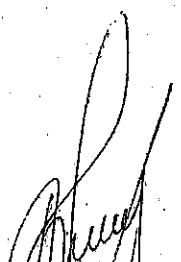
**Про затвердження Методики  
розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству  
внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і  
відтворення риби та інших водних живих ресурсів**

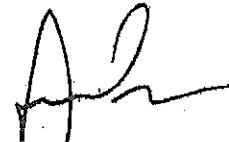
Кабінет Міністрів України постановляє:

Затвердити Методику розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів, що додається.

Прем'єр-міністр України

**В. ГРОЙСМАН**

  
B.B. Копія

  
Семерак

ЗАТВЕРДЖЕНО  
постановою Кабінету Міністрів України  
від \_\_\_\_\_ № \_\_\_\_\_

**Методика  
розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству  
внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і  
відтворення водних біоресурсів**

1. Методика розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів (далі - Методика) розроблена відповідно Закону України "Про охорону навколошнього природного середовища", Закону України "Про тваринний світ", Закону України "Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів" та інших нормативно-правових актів про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів.

2. У цій Методиці терміни вживаються у значеннях, наведених у Законі України «Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів»:

гідробіонти - тварини чи рослини (гідрофіти), що мають різноманітні пристосування для життя у воді;

водні біоресурси - сукупність водних організмів (гідробіонтів), життя яких неможливе без перебування (знаходження) у воді. До водних біоресурсів належать прісноводні, морські, анадромні та катадромні риби на всіх стадіях розвитку, круглороті, водні безхребетні, у тому числі молюски, ракоподібні, черви, голкошкірі, губки, кишковопорожнинні, наземні безхребетні у водній стадії розвитку, водорості та інші водні рослини;

рибне господарство - галузь економіки, завданнями якої є вивчення, охорона, відтворення, вирощування, використання водних біоресурсів, їх вилучення (добування, вилов, збирання), реалізація та переробка з метою одержання харчової, технічної, кормової, медичної та іншої продукції, а також забезпечення безпеки мореплавства суден флоту рибної промисловості.

3. Ця Методика встановлює основні вимоги та порядок визначення заподіяної шкоди і застосовується при розрахунку розміру відшкодування шкоди, заподіяних рибному господарству внаслідок забруднення рибогосподарських водойм стічними водами, шкідливими речовинами та проведенням на водоймах будь-яких робіт з порушенням законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів, що призвели до

загибелі водних біоресурсів, в тому числі риби, знищення нерестовищ, зниження рибопродуктивності водойм юридичними та фізичними особами, в тому числі іноземними, у рибогосподарських водоймах України.

4. Ця Методика поширюється на посадових осіб, які уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) за додержанням суб'єктом господарювання вимог законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів, відповідно до наданих їм повноважень.

5. Ця Методика не поширюється на проведення обчислення розмірів шкоди, яка заподіяна рибному господарству внаслідок незаконного добування або знищення водних біоресурсів громадянами України, іноземними громадянами та особами без громадянства, розмір яких встановлюється за відповідними таксами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 21 листопада 2011 року № 1209 “Про затвердження такс для обчислення розміру відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок незаконного добування (збирання) або знищення цінних видів водних біоресурсів”.

6. Факт порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів встановлюється особами, які уповноважені здійснювати державний контроль (нагляд) під час проведення планових та позапланових заходів державного нагляду (контролю).

7. Підставою визначення розміру компенсації є акт, складений за результатами проведення планового (позапланового) заходу державного нагляду (контролю) за додержанням суб'єктом господарювання вимог законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів.

8. Основними вихідними даними для розрахунку компенсації розміру шкоди, заподіяної рибному господарству, можуть бути акти, рапорти, повідомлення, службові записки, фотографії, кіно-, відеозаписи та інші документи, підготовлені посадовими особами, які уповноважені здійснювати державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів або особами, що безпосередньо спостерігали випадки загибелі водних біоресурсів, забруднення водойм та завдання іншої шкоди рибогосподарським водоймам, прямі підрахунки і виміри, результати контрольних виловів, а також офіційні дані компетентних науково-дослідних організацій про стан водних біоресурсів, в тому числі рибних ресурсів даного водного об'єкта.

9. Підрахунок збитків здійснюється на підставі формул (1)-(8), окремо по кожному виду (або по групі біологічно близьких видів), по кожній стадії розвитку водних біоресурсів, з наступним складанням цих результатів.

Середні біологічні показники основних промислових видів риб приймаються у відповідності до додатків 1 та 2.

Приклад розрахунку збитків наведено в додатку 3.

Спочатку визначаються загальні втрати рибного господарства в натуральному вираженні, далі - у вартості за діючими роздрібними ринковими цінами регіону на момент проведення розрахунку розміру компенсації шкоди (грн.).

10. Розмір компенсації шкоди рибному господарству, заподіяна внаслідок забруднення водойми, розраховуються за прямыми збитками, так і збитками від втрати потомства.

11. Прямі збитки розраховуються за кількістю загиблих водних біоресурсів, в тому числі риби, молоді\*, личинок та ікри\*\* на одиницю площини, її середній вазі і площині негативного впливу на гідробіонтів за формулою 1:

$$N = \frac{\Pi_1 \times M \times S \times K_1}{100} + \frac{\Pi_2 \times M \times S \times K_2}{100},$$

де: N -

N - збитки в натуральному вираженні, кг;

$\Pi$  - середня кількість загиблої риби, шт/м<sup>2</sup>;

$\Pi_1$  - середня кількість загиблих личинок, шт/м<sup>2</sup>;

$\Pi_2$  - середня кількість загиблої ікри, шт/м<sup>2</sup>;

S - площа негативного впливу пошкодження, м<sup>2</sup>;

M - середня маса дорослої особини, кг;

K<sub>1</sub> - коефіцієнт промислового повернення від личинок, %;

K<sub>2</sub> - коефіцієнт промислового повернення від ікри, %.

\* - молодь риби приймається за статевозрілу рибу.

\*\* - личинки та ікра в розрахунках приймаються як статевозріла риба з урахуванням коефіцієнта промислового повернення за період їх розвитку до дорослої особини.

12. Для водних рослин за формулою 2:

$$P_{k2} = p \times Z,$$

де  $P_{k2}$  - розмір компенсації від загибелі або незаконного добування рослин (грн.);

p - загальна маса загиблих або незаконно добутих рослин (кг);

$\Pi$  - середня концентрація кормових організмів, г/м<sup>2</sup> (для бентосу);

p/b - коефіцієнт переведення біомаси кормових організмів в продукцію;

K<sub>1</sub> - показник гранично можливого використання кормової бази рибою, %;

K<sub>2</sub> - кормовий коефіцієнт для переведення продукції кормових організмів в рибопродукцію;

$10^{-6}$  - коефіцієнт переведення грамів в тонни;

$Z$  - вартість продукції, виготовленої з 1 кг сировини, за діючими роздрібними ринковими цінами регіону на момент проведення розрахунку збитків (грн.).

13. Розрахунок компенсації від втрати потомства ведеться за кількістю загиблих риб, плодючості самок, кратності нересту, коефіцієнта промислового повернення і середньої ваги риб за формулою 3:

$$N = \Pi \times \frac{Z}{100} \times \frac{Q \times C}{100} \times \frac{K}{M},$$

де:

$N$  - обсяг збитків в натуральному вираженні, кг;

$\Pi$  - кількість загиблої риби, шт.;

$Z$  - доля самок, %;

$Q$  - середня плодючість самки, тис. шт. ікринок;

$C$  - кратність нересту, (разів);

$K$  - коефіцієнт промислового повернення від ікри, %;

$M$  - середня маса дорослої особини, кг.

14. Збити від загибелі кормових організмів визначаються:

a) для планктону за формулою 4:

$$S \times H \times \Pi \times p/b \times K1 \times A$$

$$N = \frac{S \times H \times \Pi \times p/b \times K1 \times A}{100 \times K2},$$

b) для бентосу за формулою 5:

$$S \times \Pi \times p/b \times K1 \times A$$

$$N = \frac{S \times \Pi \times p/b \times K1 \times A}{100 \times K2},$$

де:

$N$  - збитки в натуральному вираженні, кг;

$S$  - площа пошкодження, м<sup>2</sup>;

$H$  - глибина водойми, м;

$\Pi$  - середня концентрація кормових організмів, г/м<sup>3</sup> (для планктону) та г/м<sup>2</sup> (для бентосу);

$p/b$  - коефіцієнт переведення біомаси кормових організмів в продукцію;

$K1$  - показник гранично можливого використання кормової бази рибою, %;

$K2$  - кормовий коефіцієнт для переведення продукції кормових організмів в рибопродукцію;

$10^{-6}$  - коефіцієнт переведення грамів в тонни;

$A = 10^{-6}$ .

Коефіцієнти по кормовій базі (кормові організми) риб наведені в додатку 2.

15. Розмір компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок незаконного добування піщано-гравійної суміші, днопоглиблювання, несанкціонованих гідромеханізованих та вибухових робіт, розраховуються за рибопродуктивністю нерестовищ, загибеллю кормових організмів та молоді риб.

16. Збитки від втрат нерестовищ розраховуються в залежності від наявності вихідних даних за формулами 6 або 7:

а) по рибопродуктивності нерестовищ за формулою 6:

$$N = S \times P, (3)$$

де: N - обсяг збитків, кг;

S - площа пошкодження, га;

P - середня рибопродуктивність нерестовищ за промисловим поверненням, кг/га.

б) від втрат потомства за формулою 7:

$$N = S \times \Pi \times \frac{Z}{100} \frac{K}{Q \times C \times 100} \times M, (4)$$

де: N - обсяг збитків, кг;

S - площа пошкодження, га;

$\Pi$  - кількість плідників на нерестовищах, шт./га;

Z - частка самок, %;

Q - середня плодючість самки, тис. шт.;

C - кратність нересту (разів);

K - коефіцієнт промислового повернення від ікри, %;

M - середня маса дорослої особини, кг.

17. Розмір збитків, заподіяніх від попадання ікри, личинок і молоді риб в рефулер земснаряда визначаються за формулою 8:

$$N = \Pi \times V \times R \frac{K}{100} \times M,$$

де:

N - обсяг збитків, кг;

P - кількість ікри, личинок, молоді риб кожного виду, шт/м<sup>3</sup> води;

V - об'єм вибраного ґрунту, м<sup>3</sup>;

R - кратність розбавлення ґрунту водою;

M - середня маса дорослої особини, кг.

18. Розрахунок збитків від втрати рибопродуктивності водойми при проведенні вибухових робіт здійснюється за формулою 9:

$$N = S \times P,$$

де:

N - розмір збитків, кг;

S - площа пошкодження, га.

P - рибопродуктивність водойми, кг/га.

19. Підсумкова величина збитків приймається за максимальною з розрахованих величин втрат від загибелі риб або загибелі кормових організмів. Складання цих величин не допускається.

20. Розмір компенсації шкоди рахується за формулою 10:

$$N_{uan} = N \times G,$$

де:  $N_{uan}$  - грошовий обсяг збитків (грн.);

N - обсяг (кг);

G - вартість продукції, за 1 кг, за діючими роздрібними ринковими цінами регіону на момент проведення розрахунку розміру компенсації шкоди (грн.)



Семерак

**ПЕРЕЛІК**  
**середніх біологічних показників основних видів риб, інших водних живих**  
**ресурсів**

Види риб	Середня маса статевозрілого особини (кг)	Плодючість (тис. шт.)	Кратність нересту (раз)	Відносна частка або частка самок (%)	Коефіцієнт промислового повернення від ікрин (%)
1	2	3	4	5	6

**Київське водосховище**

Ляш	1,200	170	9	50	0,003
Судак	1,900	300	6	50	0,001
Сазан	4,100	740	8	50	0,0005
Синець	0,300	30	7	50	0,01
Шука	3,500	60	8	50	0,005
Плітка	0,290	50	8	65	0,006
Плоскирка	0,300	90	8	60	0,004
Окунь	0,250	25	7	50	0,01
Лин	0,980	350	7	-	0,001
Карась	0,400	45	6	50	0,006
Чехоня	0,220	20	6	50	0,015
Краснопірка	0,200	150	7	50	0,002
В'язь	0,900	-	-	-	-
Верховодка	0,008	1,5	2	50	0,2

**Канівське водосховище**

Ляш	1,230	190	9	34	0,003
Судак	1,800	275	6	50	0,001
Сазан	3,800	700	8	34	0,0005
Синець	0,275	27	7	40	0,01
Шука	4,000	65	8	50	0,005
Плітка	0,450	130	10	50	0,006
Плоскирка	0,270	60	10	34	0,004

Краснопірка	0,200	130	8	50	0,002
Окунь	0,280	30	7	50	0,01
Лин	0,800	330	7	34	0,001
Карась	0,470	50	6	50	0,006
Верховодка	0,008	1,5	2	50	0,2

### Кременчуцьке водосховище

Ляць	1,800	260	10	46	0,002
Судак	3,800	580	10	50	0,0006
Сазан	5,100	1040	127	50	0,0005
Синець	0,440	57	755	50	0,01
Шука	3,700	88	9	50	0,004
Плітка	0,570	101	10	50	0,004
Плоскирка	0,270	118	10	50	0,01
Сом	8,000	110	7	50	0,003
Окунь	0,310	34	7	50	0,01
Чехоня	0,410	36	7	50	0,02
В'язь	1,200	64	7	50	0,003

### Дніпродзержинське водосховище

Ляць	1,400	200	9	55	0,002
Судак	2,200	350	6	34	0,0006
Сазан	3,800	740	8	50	0,0005
Синець	0,220	30	7	50	0,01
Шука	4,500	70	5	34	0,004
Плітка	0,340	80	7	60	0,004
Плоскирка	0,300	40	6	50	0,01
Сом	5,000	180	7	50	0,002
Окунь	0,270	30	7	50	0,01
Білизна	2,200	-	-	34	-
Верховодка	0,008	1,5	2	50	0,2

### Запорізьке водосховище

Ляць	1,100	251	5	36	0,0025
------	-------	-----	---	----	--------

Сазан(короп)	3,600	595	6	51	0,0015
Судак	1,400	117	4	60	0,001
Тарань	0,400	101	5	41	0,009
Щука	3,730	140	5	39	0,0012
Плоскирка	0,210	37	4	57	-
Окунь	0,350	81	3	50	-
Верховодка	0,007	1,8	2	50	-
Плітка	0,230	69	4	46	-
Сом	3,700	191	3	53	-
Карась	0,250	210	3	99,99	-

### Каховське водосховище

Ляць	1,330	158	8	34	0,002
Судак	1,300	250	5	55	0,001
Сазан(короп)	4,000	750	8	50	0,0005
Синець	0,400	65	5	50	0,004
Щука	2,500	40	5	50	0,014
Плітка	0,320	92	5	56	0,004
Плоскирка	0,300	100	4	50	0,004
Сом	11,600	85	10	50	0,005
Окунь	0,220	50	4	40	0,006
Лин	0,500	300	4	50	0,001
Карась	0,480	120	4	50	0,004
Чехоня	0,190	20	4	50	0,004
Верховодка	0,010	3	2	50	0,1
Тюлька	0,001	10	2	50	0,04
Рак	0,055	0,3	5	50	7,0
Бичок (крім видів, занесених до Червоної книги України)	0,010	1,8	3	50	0,08
Краснопірка	0,300	70	4	50	0,004

### Водойми Луганської області

Ляць	0,86	246	4	50	0,001
Сазан	2,5	700	3-4	65	0,0005
(короп)					
Плітка	0,125	50	4	50	0,004
Плоскирка	0,27	60	4	65	0,005
Краснопірка	0,2	55	4	50	0,003
Білизна	1,6	100	3	66	0,003
Верховодка	0,008	1,5	2	50	0,133
Головань	0,7	400	4	50	0,001
Пічкур	0,03	2	2	25	0,066
В'язь	0,7	90	5	50	0,003
Лин	0,48	300	4	50	0,001
Сом	3,6	175	4	50	0,001
Судак	1,0	260	2-3	60	0,001
Окунь	0,15	25	3	65	0,005
Бичок (крім видів, занесених до Червоної книги України	0,004	1,5	2	50	0,133
Щука	1,1	65	4	50	0,003
Чехоня	0,35	33,5	5-6	50	0,02
Карась	0,25	250	7-8	90	0,006
срібний					
Підуст	0,4	5,4	4	50	0,004
Гірчак	0,025	0,001	2-3	50	0,01
Йорж	0,05	100	5-6	50	0,01
Рак	0,06	0,3	5	50	7,0

### Водойми Харківської області

Ляць	0,860	246	4	50	0,001
Судак	1,300	262	2-3	60	0,001
Сазан	2,600	700	3-4	65	0,0005
(короп)					
Щука	1,250	65	4	50	0,003
Плітка	0,125	50	4	50	0,004

Плоскирка	0,300	60	4	65	0,005
Краснопірка	0,250	55	4	50	0,003
Окунь	0,250	25	3	65	0,005
Вільзіна	2,200	100	3	66	0,003
Сом	5,000	175	4	50	0,001
Верхівка	0,008	1,5	2	50	0,133
Головень	1,100	460	4	50	0,001
Пічкур	0,045	2,0	2	25	0,066
Бичок (крім видів занесених до Червоної кни- ги України)	0,050	1,5	2	50	0,133

**Азовське море**

Судак	1,800	1450	6	60	0,005
Піленгас	2,2	1400	5	50	0,001
Камбалла- калкан	0,6	570	4	71	0,0002
Камбалла- плоса	0,14	700	3-4	76	0,0002
Оселедець	0,18	75	3	50	0,0003
Хамса	0,007	20	2	50	0,09
Тюлька	0,003	11	2	50	0,07
Бичок мартовик	0,215	5	4-5	70	0,28
Бичок кругляк	0,025	2,7	3	50	0,43
Бичок пісочник	0,02	4,6	2-3	70	0,20
Чехоня	0,350	33,5	5-6	50	0,02
Атерина	0,01	0,6	2,5	50	4,4
Барабуля	0,01	35	2-3	70	0,02

**Чорне море**

Шпрот	0,006	14	2	70	0,13
Хамса чорномор-	0,009	20	2-3	55	0,11

ська						
Оселедець	0,2	67	3	50	0,001	
чорномор-						
ський про-						
хідний						
(дунай-						
ський)						
Ставрида	0,02	245	4	70	0,001	
Мерланг	0,02	50	4	67	0,001	
Атерина	0,01	0,6	2,5	50	4,4	
Калкан	3,1	8000	8	74	0,00001	
чорномор-						
ський						
Сингіль	0,48	300	4-5	60	0,001	
Піленгас	2,0	1400	5	50	0,001	
Барабуля	0,01	35	2-3	70	0,02	
Катран	9,5	24	7	50	8,7	
Скат	2,6	60	4	50	8,6	
(морська						
лисиця)						

Примітка. За відсутності в цьому Переліку необхідного виду риб конкретного водного об'єкта та біологічних показників за ним слід за аналогією використовувати дані для цього самого виду риб з іншого аналогічного за географічними та гідрологічними показниками водного об'єкта. У додатку 1 біологічні показники основних промислових видів риб наведені за дослідженнями Інституту рибного господарства Української академії аграрних наук, Південного науково-дослідного інституту морського рибного господарства та океанографії, Дніпропетровського національного університету та Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.

Таблиця 2. Коефіцієнти по кормовій базі

Водойми	Кормові організми	Коефіцієнт переведення кормових об'єктів в продукті мів:	Середня концентрація кормових організмів в продукті мів:	Показник (K1 - %)	Кормовий коефіцієнт перебування кормової бази рибопродукції в гранізмів бентоса (P/B) (г/м2)
Азовське море	Фітопланктон	356.0		50	
	Зоопланктон	32.0		80	12.0
	Зообентос, в т.ч. кормовий	2.4			
		60.0		70	21.0
Чорне море	Фітопланктон	250.0		20	30.0
	Зоопланктон	32.8		90	6.0
	Зообентос	2.6		55	6.0
	Фітобентос	2.2			12.0
Водосховища Дніпровського каскаду					
Київське	Фітопланктон	100.0		30	
	Зоопланктон	20.0	3.4	80	6.0
	Зообентос	5.0	53.5	70	5.0
Канівське	Зоопланктон	20.0	0.5	80	6.0
	Зообентос	6.0	2.0	70	5.0
Кременчуцьке	Фітопланктон	122.0	10.0	50	50.0
	Зоопланктон	20.0	7.6	80	6.0
	Зообентос	5.0	30.5	70	5.0
Дніпродзержинське	Фітопланктон	100.0	9.0	30	50.0
	Зоопланктон	20.0	3.7	80	6.0
	Зообентос	4.0	16.0	70	10.0
Запорізьке (Дніпровське)	Фітопланктон	100.0	9.3	30	50.0
	Зоопланктон	20.0	6.3	80	6.0
	Зообентос	4.0	11.8	70	10.0
Каховське	Фітопланктон	100.0	55.5	30	50.0
	Зоопланктон	20.0	4.2	80	6.0
	Зообентос	4.0	10.0	70	10.0
Дніпро-Бузький лиман	Зоопланктон	20.0	0.92	80	6.0
	Зообентос	21.0	44.47	70	10.0
Десна, Остер	Зоопланктон	20.0	5.0	80	5.0
	Зообентос	6.0	48.8	70	6.0
Супой, Трубіж, Недра, Гнила, Оржиця	Зоопланктон	20.0	0.5	80	6.0
	Зообентос	6.0	2.0	70	6.0
Інгулець	Зоопланктон	10.0	2.0	80	6.0
	Зообентос	8.0	45.0	50	6.0

Псьол,	Зоопланктон	20.0	5.8	70	5.0	
Омельник	Зообентос	20.0	55.1	70	6.0	
Прип'ять	Зоопланктон	20.0	0.38	70	6.0	
	Зообентос	5.0	2.0	70	5.0	
Південний	Зоопланктон	20.0	1.03	80	8.0	
Буг	Зообентос	6.0	43.0	70	5.0	
Інгул	Зоопланктон	10.0	2.0	80	6.0	
	Зообентос	8.0	45.0	50	6.0	
Сіверський	Зоопланктон	20.0	6.0	80	6.0	
Донець	Зообентос	6.0	12.0	70	5.0	
Дунай	Фітопланктон	2.0	4.7	30	30.0	
(Українська	Зоопланктон	2.0	0.5	30	10.0	
частина)	Зообентос	4.0	0.7	45	10.0	

**Приклад розрахунку розміру компенсації, заподіяних рибному  
господарству**

Розрахунок виконано для умов Київського водосховища.

Внаслідок скиду забруднених вод у водосховище спостерігалась загибель риби на площі 0,5 га. Концентрація загиблої риби складає:

лящ - 0.1 шт/м<sup>2</sup>;

судак - 0.05 шт/м<sup>2</sup>;

окунь - 2 шт/м<sup>2</sup>.

Середня вага однієї дорослої особини риби:

лящ - 1.2 кг;

судак - 1.9 кг;

окунь - 0.25 кг.

Прямий збиток визначається за формулою (1).

лящ:  $N = 0.1 \times 5000 \times 1.2 = 600$  кг;

судак:  $N = 0.05 \times 5000 \times 1.9 = 475$  кг;

інші:  $N = 2 \times 5000 \times 0.25 = 2500$  кг.

Всього: 3575 кг.

Таким чином, внаслідок скиду стічних вод в Київське водосховище прямі збитки рибному господарству склали 3575 кг.

Крім цього, збитки рибному господарству (N) будуть заподіяні від втрати потомства. Розрахунок ведеться по кількості загиблих самок (Z), їх плодючістю (Q), кратністю нересту (C), коефіцієнтом промислового повернення (K), середньою вагою риб (M) за формулою (2).

Кількість риби, що загинула внаслідок забруднення водосховища, складає:

Лящ: 600 кг : 1.2 кг = 500 шт;

Судак: 475 кг : 1.9 кг = 250 шт;

Окунь: 2500 кг : 0.25 кг = 10000 шт.

З таблиці 1 беруться середні біологічні показники з основних промислових видів риб.

Види риб	Середня маса до- рослой особини (кг)	Плодю- чість (Q - тис.шт.)	Крат- ність нересту (C - разів)	Частка самок (Z - %)	Промисло- ве повер- нення (K - %)
Лящ	1.2	120	9	50	0.003
Судак	1.9	300	6	50	0.001
Окунь	0.25	25	7	50	0.001

Розрахунок проводиться по кожному виду риби окремо.

Лящ  $N = 500 \times 50 \times 120000 \times 9 \times 0.003/100 \times 1.2 = 9720$  кг;

Судак  $N = 250 \times 50 \times 300000 \times 6 \times 0.001/100 \times 1.9 + 4275$  кг;

Окунь  $N = 10000 \times 50 \times 25000 \times 7 \times 0.005/100 \times 0.25 = 21875$  кг.

$N$  – обсяг (кг);

G – вартість продукції, за 1 кг, за діючими роздрібними ринковими цінами регіону на момент проведення розрахунку збитків (грн.)

Грошовий еквівалент збитків рахується:

$$\text{Ляць Nuan} = 9720 \text{ кг} \times 60 \text{ грн.} = 583200 \text{ грн.}$$

$$\text{Судак Nuan} = 4275 \text{ кг} \times 80 \text{ грн.} = 342000 \text{ грн.}$$

$$\text{Окунь Nuan} = 21875 \text{ кг} \times 50 \text{ грн.} = 1093750 \text{ грн.}$$

$$\text{Всього: } 2018950 \text{ грн.}$$

Примітка: У разі, коли підрахунки збитків здійснюються на водоймах, на яких біологічні показники для риб та кормових організмів не визначені, слід використовувати аналогічні показники з таблиць 1, 2, які встановлені для близьких за гідрологічними показниками водойм. В окремих випадках ці показники можуть бути встановлені на підставі біологічних обґрунтувань відповідних наукових установ.

---

**ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА**

до проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів"

**1. Обґрунтування необхідності прийняття акта**

Пунктом 10 додатку 1 доручення Мінприроди України від 06.03.2017 № 23/1 визначено необхідність перегляду та приведення у відповідність до Конституції та законодавства України, погодження із заинтересованими органами та подання до Міністерства юстиції України на державну реєстрацію у встановленому порядку наказу Міністерства охорони навколишнього природного середовища та ядерної безпеки України від 18.05.1995 № 36 "Про затвердження Методики розрахунку збитків, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища", зареєстрований в Міністерстві юстиції України від 26.05.1995 за № 155/691.

Державною екологічною інспекцією України розроблено проект постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження Методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів".

За час проведення Держекоінспекцією та її територіальними органами заходів державного нагляду (контролю) за додержанням суб'єктами господарювання вимог законодавства про охорону, використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів є нагальна потреба розроблення методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів.

Разом з тим, Законом України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо виконання Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі" від 07.02.2017 № 1832-VIII частину четверту статті 63 Закону України "Про тваринний світ" (Відомості Верховної Ради України, 2002 р., № 14, ст. 97) викласти в такій редакції: підприємства, установи, організації та громадяни зобов'язані відшкодовувати шкоду, заподіяну ними внаслідок порушення законодавства в галузі охорони, використання і відтворення тваринного світу. Розмір компенсації за незаконне добування, знищення або пошкодження видів тваринного світу, а також за знищення чи погіршення середовища їх існування встановлюється Кабінетом Міністрів України.

**2. Мета і шляхи її досягнення**

Метою проекту постанови є приведення у відповідність до чинного законодавства нормативно-правових актів, що регулюють діяльність державних інспекторів з охорони навколишнього природного середовища Держекоінспекції та її територіальних органів розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства

про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів під час виконання ними службових обов'язків.

### **3. Правові аспекти**

У даній сфері діють наступні нормативно-правові акти:

Закон України “Про охорону навколошнього природного середовища” від 25.06.1991 № 1264-ХІІ;

Закон України “Про тваринний світ” від 13.12.2001 № 2894-III

Закон “Про рибне господарство, промислове рибальство та охорону водних біоресурсів” від 08.07.2011 № 3677-VI.

### **4. Фінансово-економічне обґрунтування**

Прийняття та реалізація проекту постанови не потребує додаткових матеріальних та інших витрат.

### **5. Позиція заінтересованих органів**

Проекту постанови потребує погодження з Мінагрополітики, Мінфіном, Мінекономрозвитку, Держрибагентством, Держспоживслужбою та Державною регуляторною службою України.

### **6. Регіональний аспект**

Проект постанови не стосується питання розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

### **6<sup>1</sup>. Запобігання дискримінації**

У проекті постанови відсутні положення, які містять ознаки дискримінації.

### **7. Запобігання корупції**

У проекті постанови відсутні правила і процедури, які містять ризики вчинення корупційних правопорушень.

### **8. Громадське обговорення**

Проект постанови не потребує проведення консультацій з громадськістю.

### **9. Позиція соціальних партнерів**

Проект постанови не стосується соціально-трудової сфери.

### **10. Оцінка регуляторного впливу**

Проект постанови є регуляторним актом.

### **10<sup>1</sup>. Вплив реалізації проекту на ринок праці**

Реалізація постанови не матиме вплив на ринок праці.

### **11. Прогноз результатів**

Прийняття постанови забезпечить вдосконалення нормативно-правового регулювання у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за

додержанням вимог законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів та проведенням інших господарських робіт, можуть вплинути на них щодо забезпечення розрахунку розміру компенсації шкоди Державною екологічною інспекцією України та її територіальними органами, заподіяних рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища.

В.о Голови Державної  
екологічної інспекції України

І.О. Яковлев

## **ПОВІДОМЛЕННЯ**

**про оприлюднення проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів»**

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів» розроблено на виконання Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо виконання Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі», доручення Мінприроди України від 06.03.2017 №23/1-д, наказу Міністерства охорони навколошнього природного середовища та ядерної безпеки України «Про затвердження Методики розрахунку збитків, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища» від 18.05.1995 №36, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 26.05.1995 №155/691

**Назва органу виконавчої влади, що розробляв регуляторний акт**  
Державна екологічна інспекція України.

**Назва структурного підрозділу, що розробляв регуляторний акт, адреса та телефони**

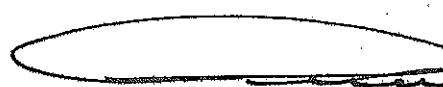
Департамент державного екологічного нагляду (контролю), Відділ правового забезпечення.

Новопечерський пров., 3, корпус 2, м. Київ, 01042, тел.: 044-521-20-35

Зазначений проект наказу оприлюднений на офіційному веб-сайті Державної екологічної інспекції України <http://dei.gov.ua>.

Зауваження та пропозиції до зазначеного проекту від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань приймаються протягом місяця з дня оприлюднення на поштову адресу (Новопечерський пров., 3, корпус 2, м. Київ, 01042).

В.о. Голови Державної  
екологічної інспекції України



J.O. Яковлев

« \_\_\_\_ » 2017 р.

**Аналіз регуляторного впливу  
проекту постанови Кабінету Міністрів України "Про затвердження  
Методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному  
господарству внаслідок порушення законодавства про охорону,  
використання і відтворення риби та інших водних живих ресурсів"**

**1. Визначення та аналіз проблеми, яку буде розв'язано шляхом  
державного регулювання**

Одним із шляхів забезпечення вимог екологічної безпеки є здійснення державного контролю за додержанням вимог природоохоронного законодавства всіма державними органами, підприємствами, установами, організаціями та фізичними особами-підприємцями, незалежно від форми власності і підпорядкування, основні положення якого, викладені в Законі України «Про охорону навколошнього природного середовища».

Методика розрахунку збитків, заподіяних рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону навколошнього природного середовища (далі – Методика), затверджена наказом Міністерства охорони навколошнього природного середовища та ядерної безпеки України від 18.05.1995 № 36, зареєстрованим в Мін'юсті 26.05.1995 за № 155/691, встановлює основні вимоги щодо порядку проведення розрахунку збитків, заподіяних рибному господарству внаслідок порушення природоохоронного законодавства, застосовується при здійсненні державного контролю в галузі охорони навколошнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів і є обов'язковою для інспекторів Державної екологічної інспекції України і посадових осіб, спеціально уповноважених органів інших міністерств і відомств, яким надані права державних інспекторів з охорони навколошнього природного середовища.

Дана Методика визначає порядок розрахунку розмірів збитків, заподіяних рибному господарству внаслідок забруднення рибогосподарських водойм стічними водами, шкідливими речовинами та проведением на водоймах будь-яких робіт з порушенням природоохоронного законодавства, що привели до загибелі риби, знищення нерестовищ, зниження рибопродуктивності водойм юридичними та фізичними особами, в т.ч. іноземними, у рибогосподарських водоймах України.

Разом з цим, узагальнивши практику застосування Методики, розглянувши і проаналізувавши звернення суб'єктів господарювання, Верховної Ради України і народних депутатів України щодо її застосування, визначення розмірів збитків та є зв'язку зі змінами в законодавстві, пропонується розробити новий постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів».

## **2. Визначення цілей державного регулювання**

Проект постанови розроблено з метою усунення недоліків, які були виявлені під час практичного застосування Методики, приведення у відповідність до чинного законодавства, а також більш дієвих заходів щодо відшкодування шкоди, заподіяної внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів.

## **3. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановленої мети**

Існує три альтернативних способи досягнення цілей регулювання встановленої мети.

Перший спосіб – залишення без змін норм діючої Методики, і як результат – неможливість досконало здійснювати розрахунки розміру відшкодування збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів. Цей альтернативний спосіб є не доцільним.

Другий спосіб – прийняття нової Постанови про затвердження Методики. Запропонований проект постанови є на даний час оптимальним рішенням, що буде розв'язувати вищезазначену проблему та відповісти чинному законодавству України.

Третій спосіб – у разі не прийняття постанови, і як результат – недосконалість механізму визначення компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів; розбіжності при практичному застосуванні Методики та трактуванні визначень.

## **4. Опис механізмів і заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття запропонованого регуляторного акта**

Розв'язання проблеми можливе шляхом прийняття постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Методики розрахунку розміру компенсації шкоди, заподіяної рибному господарству внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів»

## **5. Обґрунтування можливості досягнення визначених цілей у разі прийняття регуляторного акта і оцінка можливості впровадження та виконання вимог регуляторного акту**

Негативного впливу на дію регуляторного акту не передбачається.

Оцінка можливості впровадження акта та виконання вимог акта суб'єктами господарювання висока.

Реалізація запропонованого проекту не потребує додаткових матеріальних та інших витрат з державного бюджету.

Досягненням установлених цілей у разі прийняття запропонованого акта буде удосконалення процедури визначення розмірів збитків, заподіяних державі внаслідок порушення законодавства про охорону, використання і відтворення водних біоресурсів.

## 6. Визначення очікуваних результатів прийняття регуляторного акта

Сфера впливу	Вигоди	Витрати
Держава	Зменшення правопорушень у сфері охорони водних біоресурсів, покращення їх якості та раціональне використання	Реалізація зазначеного наказу не потребує бюджетних та інших витрат
Суб'єкти господарювання	У разі додержання суб'єктами господарювання під час здійснення господарської діяльності вимог законодавства, санкції до них не застосовуються	Реалізація зазначеного наказу не потребує витрат суб'єктів господарювання
Населення	Сприятливі умови для життедіяльності, забезпечення екологічної безпеки та запобігання шкідливому впливу на здоров'я людей та навколошнє природне середовище	Витрат не зазнає

## 7. Обґрунтування запропонованого строку чинності регуляторного акта

Строк дії цього регуляторного акта встановлюється на необмежений термін, але до моменту внесення змін в нормативно-правові акти вищоюридичної сили на виконання яких розроблений проект постанови.

## 8. Визначення показників результативності регуляторного акта

Виходячи з цілей запропонованого регуляторного акта, для відстеження результативності цього регуляторного акта обрано такі показники:

- 1) розмір надходження до державних та місцевих бюджетів і державних цільових фондів, пов'язаних з дією акта;
- 2) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюється дія акту;
- 3) розмір коштів і часу, що витрачається суб'єктами господарювання пов'язаними з виконанням вимог акту;

4) рівень поінформованості суб'єктів господарювання з основних положень акту.

**9. Визначення заходів, за допомогою яких буде здійснюватися відстеження результативності регуляторного акта в разі його прийняття**

Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватися до дати набрання чинності цим актом шляхом збору пропозицій і зауважень та їх аналізу.

Повторне відстеження планується здійснити через рік після набрання чинності регуляторного акту, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення неврегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акту, ці питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Періодичне відстеження здійснюватиметься раз на три роки, починаючи з дня виконання заходів з повторного відстеження. Установлені кількісні та якісні значення показників результативності акта буде порівняно зі значеннями аналогічних показників, що встановлені під час повторного відстеження.

В.о. Голови Державної  
екологічної інспекції України

І.О Яковлев